

**UCHWAŁA NR XLIV/354/23
RADY MIEJSKIEJ W CZYŻEWIE**

z dnia 19 grudnia 2023 r.

**w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40¹⁾) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na rok 2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czyżewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Witold Sienicki

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572, 1463 i 1688.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH NA ROK 2024.

Wprowadzenie

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, organy gminy są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych i narkotyków, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nazywania alkoholu i narkotyków oraz integracji społecznej osób uzależnionych.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) gminnym programie - należy przez to rozumieć Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na 2024 rok,
- 2) radzie miejskiej - należy przez to rozumieć Radę Miejską w Czyżewie,
- 3) burmistrzu – należy przez to rozumieć Burmistrza Czyżewa,
- 4) pełnomocniku - należy przez to rozumieć Pełnomocnika Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 5) gminnej komisji - należy przez to rozumieć Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 2.

Cele gminnego programu

§ 2. Ustala się następujące cele programu:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią oraz zagrożeniami behawioralnymi,
- 2) zmniejszanie rozmiarów problemów aktualnie występujących,
- 3) zwiększanie zdolności do radzenia z istniejącymi problemami.

§ 3. Ustala się następujące cele priorytetowe programu:

- 1) ograniczanie szkód zdrowotnych i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- 2) ograniczanie szkód społecznych, a w szczególności dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego, spowodowanych piciem alkoholu, używaniem środków i substancji odurzających oraz hazardem, pracoholizmem, zakupoholizmem, jedzenioholizmem i siecioholizmem – głównie przemocy, zaniedbań, ubóstwa i zagrożeń.

§ 4. Ustala się następujące cele operacyjne programu:

- 1) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież oraz ochrona dzieci przed kontaktem z alkoholem oraz środkami i substancjami odurzającymi,
- 2) wspieranie rozwoju poprzez zwiększanie możliwości leczenia, dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 3) ograniczanie liczby nowych przypadków uzależnienia oraz rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych piciem alkoholu i używaniem środków odurzających oraz zagrożeń behawioralnych,

- 4) przeciwdziałanie przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym,
- 5) wspieranie programów z profilaktyki oraz promowanie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej realizowanej na szczeblu gminy,
- 6) diagnoza i monitorowanie problemów alkoholowych, zjawiska narkomanii i uzależnień behawioralnych na terenie gminy.

Rozdział 3. **Zadania gminnego programu**

Przy konstruowaniu zadań programu na 2024 rok uwzględniono doświadczenia lat ubiegłych, z których wynika, że najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do dzieci i młodzieży naszej gminy – jako grupy najbardziej narażonej na ryzyko wynikające ze spożywania alkoholu i używania narkotyków. Mamy nadzieję, że właściwa organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, promocja zdrowego stylu życia, pozwoli im w przyszłości uniknąć zagrożeń wynikających z dysfunkcji związanej z alkoholem, narkotykami i uzależnieniami behawioralnymi.

§ 5. Działania profilaktyczne, wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i zapobiegawcze:

- 1) wspieranie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych prowadzących działalność profilaktyczno-edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i zagrożeń behawioralnych,
- 2) wdrażanie oraz realizacja nowoczesnych programów profilaktycznych i informacyjnych w placówkach oświatowych gminy,
- 3) działania zapobiegawcze wobec grup podwyższonego ryzyka w formie kontynuacji funkcjonowania świetlicy wsparcia dziennego, a także dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) pogłębianie wiedzy różnych grup społecznych (szczególnie dzieci i młodzieży) na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom alkoholowym.
- 5) informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do uzależnienia od narkotyków oraz skutków patologicznego hazardu, pracoholizmu, zakupoholizmu czy siecioholizmu – głównie przemocy, zaniedbań, ubóstwa, zagrożeń, kłopotów finansowych, a nawet samobójstw.
- 6) finansowanie szkoleń przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się w środowisku pracy z problemem alkoholowym, zjawiskiem narkomanii i zagrożeniami behawioralnymi.
- 7) pomoc psychologiczna, społeczna i prawna dla ofiar przemocy w rodzinie oraz osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- 8) wspieranie różnych form aktywności: artystycznej, sportowo-rekreacyjnej i edukacyjnej wśród różnych grup społecznych,
- 9) udział w ogólnopolskich akcjach na rzecz szkodliwości następstw spożywania alkoholu i używania narkotyków przez młodzież szkolną.
- 10) udział w strategiach profilaktycznych uwzględniających kwestię związane z zagrożeniami uzależnień behawioralnych.

§ 6. Działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz zagrożeń behawioralnych.

- 1) przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez członków gminnej komisji i funkcjonariuszy policji, odnośnie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących obrotu tymi napojami, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim,
- 2) opiniowanie lokalizacji punktów sprzedaży przed wydaniem zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz w sprawie cofania tych zezwoleń przedsiębiorcom nieprzestrzegającym zasad sprzedaży alkoholu wynikających z przepisów ustawy,
- 3) motywowanie i kierowanie osób nadużywających alkoholu na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,

- 4) kierowanie do sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 5) stała współpraca z placówkami oświatowymi, świetlicą opiekuńczo wychowawczą, szkolnymi klubami sportowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Biblioteką Publiczną Gminy Czyżew, Gminnym Ośrodkiem Kultury, przedstawicielami służby zdrowia, Kościołem Katolickim, Policją w zakresie podejmowania wspólnych działań dążących do wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i zjawisku narkomanii, przemocy w rodzinie, nietrzeźwości kierowców i zagrożeń behawioralnych.
- 6) monitorowanie i przeciwdziałanie zjawisku związanemu z używaniem alkoholu, środków odurzających oraz nielegalnym ich obrotem i zagrożeniami behawioralnymi w środowisku szkolnym.
- 7) wspieranie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się statutowo ochroną i promocją zdrowia, pomocą społeczną, działalnością charytatywną i wolontariatem, wychowaniem i kulturą fizyczną, bezpieczeństwem publicznym i przeciwdziałaniem patologiom społecznym oraz z grupami samopomocy.

Rozdział 4.

Zasady koordynacji i finansowania gminnego programu.

§ 7. 1. Środki finansowe przeznaczone na realizację gminnego programu będą pochodzić z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Dysponentem środków wymienionych w ust. 1 jest burmistrz.

3. Podmioty niezaliczone do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu uzyskania zysku mogą otrzymać dotacje na dofinansowanie zadania.

§ 8. 1. Członkom gminnej komisji przysługuje wynagrodzenie za uczestnictwo w ustawowych zadaniach komisji, a w szczególności:

- 1) za udział w posiedzeniu komisji,
- 2) za udział w pracy powołanego zespołu ds. kontroli rynku alkoholowego (kontrolujący punkty sprzedaży napojów alkoholowych),
- 3) za udział w pracy zespołu ds. profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
- 4) za udział w pracy zespołu prowadzącego rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami uzależnionymi od alkoholu i współuzależnionymi.

2. Za udział w jednym z w/w wymienionych w ust.1 zadaniach przysługuje wynagrodzenie dla członka gminnej komisji w wysokości 70,00 zł.

§ 9. Raport o stanie szkód i zagrożeń w gminie oraz o zasobach służących realizacji gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych, zjawiska narkomanii i zagrożeń behawioralnych stanowi załącznik Nr 1.

§ 10. Prognozę kosztów realizacji gminnego programu określa załącznik Nr 2.

Rozdział 5.
Postanowienia końcowe

§ 11. Burmistrz składa sprawozdanie z wykonania gminnego programu radzie miejskiej w terminie składania sprawozdania z wykonania budżetu gminy.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Witold Sienicki

Raport o stanie szkód i zagrożeń w gminie oraz o zasobach służących realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

1. Stan szkód i zagrożeń.

Gminę Czyżew w 2023 r. zamieszkuje **6 270** osób, w tym: **1 297** dzieci i młodzieży do 18 roku życia, **3 677** osób w wieku produkcyjnym oraz **1 296** osób w wieku poprodukcyjnym.

Liczba bezrobotnych według stanu za 3 kw. 2023 r. wyniosła **183** osoby, w tym **101** kobiet, a stopa zarejestrowanego w PUP bezrobocia kształtowała się na poziomie **5,6%**.

W 2023 r. w gminie Czyżew funkcjonowało **20** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- **18** punktów sprzedaży na wynos,
- **2** punkty konsumpcji na miejscu.

W 2023 roku wydano: **28** zezwoleń na sprzedaż alkoholu na wynos, **1** zezwolenie z konsumpcją w miejscu sprzedaży i **1** zezwolenie jednorazowe. Wygaszono **10** zezwoleń.

Z raportu Komendy Powiatowej Policji wynika, że w gminie Czyżew w 2023 roku zanotowano:

- **151** interwencji publicznych wobec osób będących pod wpływem alkoholu, w tym: **7** osób odwieziono do PDOZ KPP w Wysokiem Mazowieckiem, a **3** osoby do miejsca zamieszkania,
- **116** interwencji przeciwko obyczajowości publicznej zakończonych: **6** MKK, w tym:
 - 103** pouczenia, **7** wniosków do Sądu,
- **129** interwencji przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości, w tym art. 43, ust. 1. zakończonych **27** MKK, **98** pouczeń, **4** wnioski do Sądu,
- **10** zatrzymań nietrzeźwych kierowców, **1** mandat za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym,
- wobec **2** osób zastosowano po raz pierwszy procedurę „Niebieskie Karty”,

Gminna komisja rozpatrzyła **9** wniosków o skierowanie uzależnionych na konsultacje w celu podjęcia terapii odwykowej. Wspólnie z Policją przeprowadzono **6** kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Występuje tendencja łamania prawa pod wpływem alkoholu; w tym, prowadzenie pojazdów przez nietrzeźwych kierowców. Nie stwierdzono spożycia alkoholu przez osoby nieletnie.

Należy stwierdzić, że na terenie gminy problem nadużywania alkoholu istnieje. Spowodowane to jest wieloma czynnikami, w tym: łatwym dostępem do alkoholu, jak również funkcjonującym w świadomości społecznej przekonaniem o małej szkodliwości następstw jego spożycia.

Zdarzają się przypadki nieprzestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości dotyczące sprzedaży alkoholu nieletnim.

W 2023 roku na terenie gminy nie przeprowadzono badań, monitoringu i ewaluacji zjawiska narkomanii oraz handlu narkotykami.

Z rozpoznania Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i Posterunku Policji w Czyżewie wynika, że miejscem najbardziej zagrożonym wykroczeniami związanymi ze spożyciem alkoholu jest rejon ul. Duży Rynek.

2. Analiza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

Na terenie gminy nie ma placówek zajmujących się leczeniem odwykowym, terapią i rehabilitacją uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem. Najbliższe placówki to: Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Poradnia Zdrowia Psychicznego przy Szpitalu Ogólnym oraz Klub Rodzin Abstynenckich „Łabędź” w Wysokiem Mazowieckiem, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin w Czyżewie, w Wysokiem Mazowieckiem i Zambrowie, Ośrodek Edukacji Społecznej Wspomagania Rozwoju Profilaktyki w Zambrowie, Dom Pomocy Społecznej w Choroszczy i Kozarzach.

Osoby współpracujące w realizacji Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czyżew, to:

- policjanci - 4 osoby
- lekarze - 2 osoby
- nauczyciele, wychowawcy, trenerzy sportowi, wolontariusze, harcerze - 26 osób
- pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżewie - 3 osoby
- pielęgniarki - 1 osoba
- członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - 6 osób
- pedagog - 1 osoba
- duchowni parafii z terenu gminy - 6 osób
- wychowawcy świetlicy - 2 osoby
- pracownicy GOK, Biblioteki Publicznej Gminy - 4 osoby

Przewodniczący Rady Miejskiej

Witold Sienicki

Działania związane z realizacją Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i zagrożeniami behawioralnymi w 2024 r.

Lp.	Temat działania	Sposób działania	Uczestnicy
1	2	3	4
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i problemem uzależnień behawioralnych .	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działalności instytucji i osób zajmujących się leczeniem, terapią oraz rehabilitacją uzależnionych, - kierowanie na badanie przez lekarza wykonującego praktykę lekarską lub biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia alkoholowego lub narkotycznego, - popieranie i inicjowanie szeregu czynności zmierzających do orzeczeń o zastosowaniu leczenia odwykowego. 	15 osób
2.	Udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, narkomanii i uzależnień behawioralnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działalności świetlic o charakterze opiekuńczo-wychowawczym wsparcia dziennego, np.: zakup wyposażenia, pomocy dydaktycznych, wynagrodzenie wychowawców, - środki żywności tj. dożywianie dzieci i młodzieży będącej w trudnej sytuacji materialnej, z rodzin dotkniętych patologią i ubóstwem w stołówkach szkolnych, - wspieranie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie w zakresie pedagogiczno-psychologicznym i prawnym m.in.: pomoce dydaktyczne, koszty związane z etatem psychologa, - pomoc materialna i społeczna dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie i ubóstwem, na tle 	<p>Świetlica opiekuńcza</p> <p>10 osób</p> <p>Wszystkie szkoły</p> <p>15 osób</p>

		<p>problemów alkoholowych i narkomanii, np.: podręczniki szkolne, odzież, wyprawki szkolne, upominki świąteczne, douczanie dydaktyczno-wyrównawcze, itp.</p>	
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i zagrożeń behawioralnych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>- współorganizowanie i finansowanie programów profilaktycznych, pogadanek i prelekcji w placówkach oświatowych gminy oraz ogólnopolskich akcji promujących zdrowy styl życia,</p> <p>- współorganizowanie i finansowanie obozów sportowych, kolonii i wycieczek o charakterze wypoczynkowo-profilaktycznym,</p> <p>- finansowanie konkursów plastycznych, naukowych i spektakli artystyczno-dydaktycznych w aspekcie patologii społecznych,</p> <p>- finansowanie sportowych, artystycznych i naukowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej,</p> <p>- zakup pomocy dydaktycznych, broszur i książek o tematyce patologii z przeznaczeniem dla realizacji szkolnych programów profilaktycznych.</p> <p>- wspieranie działalności klubów abstynenckich i grup samopomocowych z terenu powiatu,</p> <p>- szkolenia osób realizujących działanie programu, np. pełnomocnika, wychowawców, nauczycieli, członków gminnej komisji; itp.</p> <p>- udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,</p> <p>- obsługa kancelaryjna oraz</p>	<p>250 osób</p> <p>100 osób</p> <p>200 osób</p> <p>100 osób</p> <p>Wszystkie szkoły</p> <p>10 osób</p> <p>5 osób</p> <p>Lokalne i szkolne kluby sportowe</p>

4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.	<p>wynagrodzenie dla członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych za realizację zadań ustawowych,</p> <p>-wspieranie placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych w ramach ich działań profilaktyczno-edukacyjnych i opiekuńczych, w tym: pomoc finansowa i merytoryczna.</p> <p>- zwiększenie bezpieczeństwa młodzieży i dorosłych, poprzez instalowanie monitoringu, dodatkowego oświetlenia w miejscach zagrożeń wnikających ze zjawisk patologicznych.</p>	<p>7 osób</p> <p>Szkoły, GOK, Przedszkole, Biblioteka Publiczna</p> <p>Obiekty i miejsca publiczne na terenie gminy</p>
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	<p>- interwencje w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym,</p> <p>- interwencje w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.</p>	Adwokat, Radca Prawny
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji i reintegracji społecznej.	- współfinansowanie Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, będących mieszkańcami gminy, po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego	2 osoby
Koszt programu:			202 000,00 zł.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Witold Sienicki